

δρια, παύσαντες τοῦ ἐμπνέειν γενικὸν τρόμον. ὜πελέσε τοὺς Ῥώσους, Σιλήσους, καὶ Πολονούς νὰ συγχαταχθῶσι μεταξὺ τῶν ἔθνων· ἀφείλουσε τοὺς Λιθουνούς καὶ Πορτογάλλους ἀπὸ τὰ εἰδωλά των, καὶ ἐδίδαξε τοὺς Λιθουανούς λατρείαν ἀνωτέρων τῆς τῶν ἐρπετῶν ἢ τῆς τοῦ ἡλίου.

Ἄρετὴ ἔξηρχετο ἀπὸ αὐτοῦ κατὰ πάντα αἰῶνα, καὶ εἰς πᾶσαν χώραν. Ὅτε ἡ Ῥωμαϊκὴ αὐτοκρατορία ἔτρεχεν εἰς φθορὰν, τὸ Εὐαγγέλιον ἐβράδυνε καὶ ἐμετρίασε τὴν πτῶσιν τῆς. Ἐνῷ σχεδὸν ὅλα τὰ προειρημένα τῆς Εὐρώπης ἔθνη εὐωχοῦντο ἀπὸ ἀνθρωπίνην σάρκα, ἢ ἔθυον ἀνθρώπινα σφάγια εἰς τοὺς θεούς των, τὸ Εὐαγγέλιον ἐφάνη, καὶ ἀπέτρεψεν αὐτὰ τῆς φρικώδους δαιτὸς, καὶ κατέσθεσε τὰ ἀνόστα πυρά των. Ἀφοῦ ἡ τῶν βορείων λαῶν ἐπιδρομὴ κατεκάλυψεν ἀπὸ νέον εἰδὸς βαρβαρότητος τοὺς Χριστιανικούς τόπους, τὸ πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου ἐπεφέρετο ἐπὶ τοῦ χάους, καὶ βαθυμῆδὸν ἔδωκεν εἰς αὐτὸ μορφὴν πεπολιτισμένου βίου. Ὅπου δὲν ἦδυνατο νὰ καταπαύσῃ τὸν πόλεμον, ἐμετρίαζε τούλαχιστον τὰ δεινά του. Ὁ Χριστιανισμὸς εὑρῆκε τὸν θούλον ἀνδράποδον, καὶ συνέτριψε τὰς ἀλύσεις του. Εύρηκε τοὺς πένητας—τοὺς πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων—καταπατούμενους· καὶ ἐδίδαξεν αὐτοὺς νὰ ἀνορθωθῶσιν, ἀποτεινόμενος εἰς πᾶν ὅ, τι θεῖον ἐν τῇ ἔξετελισμένη καταστάσει αὐτῶν. Εύρηκε τὴν γυναικα—τὸ ἥμισυ τῆς ἀνθρωπότητος—ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· καὶ ἐκτείνας εἰς τὴν ἀδυναμίαν αὐτῆς τὸν προστατεύοντα βραχίονά του, ἀνήγειρε καὶ ἔθηκεν αὐτὴν εἰς τὸ πλάγιον τοῦ ἀνδρός. Ἡ φιλάσθενος νηπιότης καὶ τὸ ἄρρωστον γῆρας ἥσαν εἰς ἀπώλειαν ἐκτεθειμένα· ὁ Χριστιανισμὸς διέβη, καὶ ἔζωογόνησεν αὐτὰ, ἔτοιμάσας οἰκημα δι' ἐκαστον, καὶ γενόμενος ὁ τροφὸς ἀμφοτέρων. Ναὶ, ὁ Χριστιανισμὸς εύρῆκε τὸν Ἑθνικὸν κόσμον χωρὶς οὐδὲν ἐλεημοσύνης κατάστημα. Ἐρεύνησον τὰ χρονικὰ τοῦ Βυζαντίου, καὶ τὰς σελίδας τοῦ Ποπλίου Βίκτορος, καὶ μολονότι τὰ μὲν περιγράφουν ὅλας τὰς δημοσίους οἰκοδομὰς τῆς ἀρχαίας Κωνσταντινουπόλεως, αἱ δὲ τῆς ἀρχαίας Ῥώμης, οὐδεμίᾳ λέξις εὐρίσκεται εἰς οίονδήποτε περὶ ἐλεημονητικοῦ καταστήματος. Ἐρεύνησον τὰ ἀρχαῖα μάρμαρα εἰς τὰ τῆς Εὐρώπης μουσεῖα· κατάβα καὶ περιέλθε τὰς ὁδοὺς τοῦ Ἡρακλείου καὶ τῆς Πομπηίας· ἐπισκέψου τὰς ἡρειπωμένας πόλεις τῆς Ἐλλάδος καὶ Ῥώμης, καὶ ἴδε ἂν μεταξὺ ὅλων τῶν λαμπρῶν λειψάνων ἀγαλμάτων καὶ ἀμφιθεάτρων, λουτρῶν καὶ σιτοθηκῶν, ναῶν, ὑδραγωγείων, καὶ παλατίων, μαυσωλείων, κιόνων, καὶ θριαμβευτικῶν ἀψίδων, δυνηθῆς νὰ εὔρῃς ἐν μόνον κλάσμα ἢ ἐπιγραφὴν, δηλοῦσαν ὅτι ἀνηκέ ποτε εἰς καταφύγιον ἀνθρωπίνου ἐνδείας ἢ ἀνθρωπίνου ἀθλιότητος. Πρώτην ἔκου-

σίαν καὶ δημοσίαν σύναξιν ἐπὶ σκοπῷ ἐλεγμοσύνης γνωρίζομεν ὅτι ἔκαμαν αἱ ἐκκλησίαι τῆς Μακεδονίας διὰ τοὺς ἐν Ἱερουσαλήμ πτωχοὺς ἄγιους. Τὸ πρῶτον νοσοκομεῖον διὰ τοὺς πένητας γνωρίζομεν ὅτι ἔκτισε γῆρας τις Χριστιανῆς. Ἐρεύνησον τὰ λεξικὰ τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν, καὶ οὕτε τὰ ὀνόματα θέλεις εύρειν ὅσα ὁ θεῖος Χριστιανισμὸς ἐχρειάζετο πρὸς δηλωσιν τῶν ἐλεγμονητικῶν καταστημάτων—ἡγαγάσθη νὰ τὰ ἐφεύρῃ. Εἰς αὐτὸν ἀνήκουσιν δλα τὰ ἐπὶ γῆς πολυειδῆ ἀσυλα τῶν ὄπωσδήποτε δυστυχούντων.

Ο ΓΥΠΑΕΤΟΣ ΓΕΝΕΙΑΤΗΣ.

ΤΟΥ ἀτοῦ κατεχωρίσαμεν τὴν φυσικὴν ἱστορίαν εἰς σελ. 177 τοῦ δευτέρου τόμου, καὶ τοῦ γυπὸς εἰς σελ. 113 τοῦ τρίτου τόμου τῆς Ἀποθήκης. Ὁ παριστανόμενος δὲ ἐνταῦθα Γυπάετος Γενειάτης μετέχει ἀπὸ τοὺς χαρακτῆρας ἀμφοτέρων τῶν ἥδη εἰρημένων ὄρνέων, κατώτερος μὲν τοῦ θηριώδους καὶ γενναίου ἀετοῦ, δστις, περιφρονῶν τὸ σεσπόδιο πτῶμα καὶ βδελυσσόμενος τὴν δυσώδη εὐωχίαν, κατατρώγει μόνον ὅ, τι ὁ ἥδος ἐφόνευσεν· ἀνώτερος δὲ τοῦ δειλοῦ, ὀκνηροῦ, ἀθύμου, καὶ μωσαροῦ γυπὸς, δστις περιορίζεται εἰς τὴν κατάδρωσιν τῶν θνητικῶν καὶ ἀκαθάρτων.

Ὁ Γυπάετος Γενειάτης, διεσκορπισμένος τῇδε κάκεσε εἰς ὅλα τὰ μεγάλα ὄρη τῆς Εὐρώπης, Ασίας, καὶ Ἀφρικῆς, ἐμπνέει τρόμον εἰς τὰ ποίμνια τὰ βοσκόμενα ἐπὶ τῶν κατωφερειῶν, ἢ ἐπὶ τῶν μεταξὺ κοιλάδων. Συνήθως ἐφοριμᾶς εἰς τὸν αἴγαγρον, τὴν ἀγρίαν αἴγα, τὸν λαγωὸν τῶν Ἀλπεων, καὶ τὸν ἀρκτόμυνον ὡς ἐπιτοπλεῖστον, τὰ νεογνὰ, τὰ ἀσθενῆ, καὶ τὰ ἀνίσχυρα τῶν μεγαλητέρων τετραπόδων γίνονται θύματα αὐτοῦ· κάποτε δὲ, καὶ τὰ εὔρωστα καὶ ἀκμαῖα. Πλέων εἰς τὸν ἀέρα ὑπὲρ τῶν χιονοσκεπάστων κορυφῶν τῶν ἐκπληκτικῶν Ἀλπεων, καιροφυλακτεῖ ἔωσον ἀπερισκέπτως δὲ αἴγαγρος νὰ πλησιάσῃ εἰς κρημνοῦ τινὸς ἐσχατιάν, ἢ νὰ διαπερνᾷ στενόν τι ἐξέχον ὄγκωμα· τότε δὲ, αἴφνης καὶ ὀρμητικῶς, καθὼν οἱ ἀπὸ τῶν ὄρέων ἐκείνων κρημνούζομενοι τοῦ πάγου σωροὶ, πίπτει κατ' αὐτοῦ, καὶ ὠθεῖ τὸ ἀσοκήθητον ζῶον εἰς τὴν ὑποκειμένην ἄβυσσον.

έπειτα δὲ, ἀφοῦ ὅλιγας φοράς ὑπερηφάνως περιστραφῆ, ὡς διὰ νὰ θεωρήσῃ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ αἰματώδους ἔργου του, βυθίζεται κατόπιν αὐτοῦ, νὰ εὐωχηθῇ ἀπὸ τὴν πάλλουσαν ἔτι σάρκα. Σπανίως μὲν ἐπιχειρίζεται νὰ μεταφέρῃ ἀκέραιον τὸ θήραμά του, ὡς ὁ ἀετός, καθὸ μὴ ἔχων ἔξισου κραταιούς ὄνυχας· ἀλλ᾽ ἀν ἔγῃ νεοσσούς, κατασχίζει τὴν σάρκα, καὶ μετακομίζει αὐτὴν μεληδὸν εἰς τὴν φωλεάν του. Μολονότι ὁ γυπάετος προτιμᾶ νὰ ζῇ ἀπὸ τοὺς καρποὺς τῆς ιδίας αὐτοῦ ἀρπακτικῆς δυνάμεως, δὲν ἀποποιεῖται μὲν ὅλον τοῦτο οὐδὲ τὸ σεσηπὸς πτῶμα, τὸ συνιστῶν τὴν τροφὴν τοῦ γυπτὸς, καὶ πολλάκις βλέπει τις αὐτὸν ἔρποντα βραδέως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πρὸς τὴν ἐλπιζομένην εὐωχίαν, ἀφ' ἣς συμμετέχει μετὰ πολλῶν ὄμοιες δῶν του.

Τὰ τολμηρὰ καὶ ἰσχυρὰ ταῦτα ὄρνεα εἶναι ἐκ τῶν μεγίστων τοῦ σαρκοβόρου εἶδους, τεσσάρων ποδῶν μῆκος ἔχοντα ἀπὸ τοῦ ῥάμφους μέχρι τῆς οὐρᾶς, ἐννέα δὲ ἢ δέκα ἀπ' ἄκρας εἰς ἄκραν τῶν ἔξηπλωμένων πτερύγων. Τὸ ῥάμφος δὲν εἶναι βραχὺ καὶ ἀπότομον ὡς τὸ του ἀετοῦ, ἀλλὰ μεμακρυσμένον, συμπεπιεσμένον, ἀγκιστρωτὸν εἰς τὴν ἄκραν, ἐσκεπασμένον δὲ εἰς τὴν βάσιν μὲ μαύρας χονδρὰς τρίχας, αἵτινες κρέμανται ἀπὸ τὴν γωνίαν καὶ τὰς πλευρὰς τῆς κάτω γνάθου, ὡς γενειάς· δῆν καὶ τὸ ὄνομα γενειάτης. Ἡ κεφαλὴ εἶναι μόνον εἰς ὅληγα μέρη ἀπτερούς, ὁ δὲ τραχῆλος ἐξ ὀλοκλήρου ἐνδεδυμένος. Οἱ ταρσοὶ εἶναι βραχεῖς, καὶ ἐπτερωμένοι μέχρι τῶν δακτύλων. Τὸ γενικὸν χρῶμα τῶν ἐπάνω μερῶν εἶναι βαθὺ λευκόφαιον, τοῦ δὲ τραχῆλου, στήθους, καὶ τῶν ὑποκάτω μερῶν λευκὸν μετὰ κοκκινωποῦ τινὸς φαιοῦ.

Ο γυπάετος γεννᾷ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὑψηλοτέρων καὶ μᾶλλον δυσπροσίτων κρημνῶν, μὴ κάμινων φωλεάν, ἀλλὰ ἀποθέτων τὰ ωά του ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ βράχου· εἶναι δὲ δύο τὸν ἀριθμὸν, λευκόχροα, μὲ φαιὰ στίγματα.

Τὰ πτερά τῶν νεοσσῶν εἶναι πολὺ βαθυτέρου χρώματος, παρὰ τὰ τῶν ἀκμαίων, εἰς μὲν τὰ ἐπάνω μέρη κατεστιγμένα μὲ λευκὸν, εἰς δὲ τὰ ὑποκάτω φαιὰ ὄντα· δῆν καὶ τινὲς τῶν ἀρχαιοτέρων ὄρνιθοι λόγων, γνωρίσαντες τὸ πτηνὸν εἰς τὴν ἡλικίαν ταύτην, ὑπέλαθον αὐτὸν ὡς ἄλλου, διακεκριμένου εἶδους.

ΑΝ ἡθέλομεν ἵδεῖν ἀνθρώπον νὰ κρατῇ μικρόν τινα ἀμυδρὸν λύχνον εἰς τὴν χειρά του κατὰ τὸ μέσον τῆς ήμέρας μὲ τὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ νὰ προσπαθῇ ἀναισθήτως νὰ καταπείσῃ καὶ ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους, δὲν δὲν ἔχει χρείαν τοῦ ἥλιου, καὶ δὲ διὰ λύχνος του δίδει περισσότερον φῶς παρὰ τὸ λαμπρὸν τοῦτο αὐτόφωτον σῶμα, πόσον μεγίστη καθ' ὑπερβολὴν ἔχειν εἰσθαι ἢ μωρία του! Τὸ παραδειγματικὸν δὲ τοῦτο, μὲν δὲν καὶ πολλὰ ἀπλῶς, δεικνύει τὴν ἀφορούσην τῶν δσοὶ περιπατοῦν εἰς τοὺς σπινθῆρας τοὺς δόποίους μόνοι των δάναφων, θεωροῦντες ὅλως διόλου μὲ καταφρόνησιν τὸν λαμπρὸν τῆς δικαιοσύνης ἥλιον.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑΝ ΤΗΣ ΚΑΣΠΙΑΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.

[Συνέχεια ἀπὸ Σελ. 174.]

Ἐπαρχία τοῦ Γηλανίου. "Ορια αὐτῆς. Κάτοικοι. Πλάτανοι ἢ Κουρδικαὶ φυλαὶ. Η πρὸς τὴν ληστείαν κλίσις των. Μισο-ξενία αὐτῶν, καὶ γενικῶς ὅλων τῶν εἰς τὴν Ἀσίαν περιπλανωμένων φυλῶν. "Άκρα φιλοκέρδεις, ἡδη καὶ ἔθιμα αὐτῶν. Αἱ γυναικίες των. Συχναὶ μεταναστεύεις, καὶ ἡ διάλεκτός των. Τὸ γένος τῶν Ταλισσῶν. Ποιὸν μέρος τῆς χώρας ἐνοικούσι. Γεωγραφικὴ διαίρεσις. Τὸ Ρωσικὸν καὶ Περσικὸν Ταλίσσιον. Διοίκησις τῶν Χάνιδων. "Ομοιότης αὐτῶν μὲ τοὺς ίδιοκτήτας τοῦ Μεσαίωνος, εἰς τὴν Εὐρώπην. "Ἐπαρσις αὐτῶν διὰ τὴν ἀπὸ τὸν Γεγκῆς-Χάννον σκομιμένην καταγωγὴν των. "Ἐλλειψὶς ιστορικῶν ἀποδείξεων. Οἱ Ταλισσοὶ κατάγονται μελλον ἀπὸ Καυκάσιον λαὸν παρ' ἀπὸ Μογγόλους. "Ηθη, χαρακτῆρες, ἀνδρία, καὶ ἀνεξαρτησία αὐτῶν. Δεισιδαιμονίαι. "Ωριστότης τῶν γυναικῶν. Ἐνδυμασία. "Αρχαιότης τῆς γλώσσης. Διάλεκτοι διαφόρων στασίμων καὶ πλανητέρων λαῶν τῆς νοτίου καὶ ἀρκτικῶν Περσίας, ἔχουσαι βάσιν τὴν Πεγγλικήν γλώσσαν.

Η ΕΠΑΡΧΙΑ τοῦ Γηλανίου ἔχει περὶ τοὺς 420 τετραγωνικοὺς παρασάγγας, ἡτοι μῆλα 'Αγγλικὰ 1680 περίπου, καὶ εἶναι ἡ μικροτέρα τῶν δσαι τὴν σήμερον συνιστῶσι τὸ σεσαθρωμένον καὶ πανταχόθεν κλονούμενον τοῦ Ιρανίου βασίλειον. Αὗτη πρὸς βορρᾶν μὲν χωρίζεται διὰ τοῦ ποταμοῦ 'Ασταρᾶ ἀπὸ τὸ τυμήματος τῆς χώρας Ταλίς ἢ Ταλιστάν, τὸ ὅποιον, μετὰ τὴν ἐν Τουρκομανζαΐτι κλεισθεῖσαν συνθήκην (1828), παρεχωρήθη εἰς τὴν Ρωσίαν· πρὸς δὲ τὴν μεσημβρίαν συνορεύει μὲ τὴν Μαζανδερωνήν διὰ τοῦ ρύακος Τεμαχαμπουνίου, καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ Μάρδου, ὡς σφαλερῶς ἀνέφερον γεωγράφοι τινές· ἐνī πρὸς δυσμὰς ἔχει περιφραγμα φυσικὸν τὴν ύψηλὴν καὶ χιονόλευκον σειράν τοῦ Ἐλβούρς, χωρίζουσαν αὐτὴν ἀπὸ τὴν Ἀτροπατηνὴν καὶ μεγάλην Μηδίαν.

ΟΙ ΙΑΥΤΑΙ*.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Γηλανίου διαιροῦνται εἰς τρεῖς διακεκριμένας πατριάς· αὗται δὲ εἶναι, οἱ αὐτόχθονες, ὄνομαζόμενοι ἴδιως Γηλανοί (οἱ Γῆλαι τῶν ἀρχαίων μας)· οἱ Ταλισσοί, οἵτινες εἶναι πειθανῶς κατακτηταὶ ἢ ἀποικοὶ τοῦ βορείου μέρους τῆς χώρας· καὶ οἱ Κουρδοί ἢ Ιλυάται, ύποδιηρημένοι καὶ ἐνταῦθα, ὡς ἄλλαχοι, εἰς πακπληθεῖς φυλὰς, ζωὴν πλανήτιδα διαγούσσας, καὶ καταγομένας ἐμφανῶς ἀπὸ τῶν Δοκούσινην ἢ Καδουσίων, Αμάρδου, Κουντίων, Αναριακῶν, καὶ πολλῶν ἄλλων τοιούτων, οἱ ὅποιοι, καὶ εἰς τὸν καιρὸν ἀκόμη τοῦ Στράβωνος, φυλαζαντός μας τὰ ὄνόματα τῶν βαρβάρων τούτων, ἐνώκουν εἰς τὰς παρωρείας τῶν Ἀλπονίων. Οἱ μὲν Κουντίτοι καὶ Αμάρδοι ὑπάρχουσιν ἔτι καὶ σήμερον, ἀναλλοίωτον τὴν ὄνομασίαν τοῦ γεωγράφου Ἐλληνος φέροντες, καὶ ἐνδιαιτώμενοι παρὰ τὴν δυτικὴν ζώνην τῶν ὄρέων, ἐγγὺς τοῦ ποταμοῦ Μάρδου, ἐν τῷ νομῷ τοῦ Ρεχμεταβάδ. "Απασαι αἱ νομαδικαὶ αὗται φυλαὶ περιφέρονται κατὰ τὴν ὄραν τοῦ Θέρους εἰς τὰς ύψηλοτέρας θέσεις τοῦ Γηλανίου, προτιμῶσαι δῆμως πάντοτε τὴν ἐκτενῆ καὶ ὁροσερὴν πεδιάδα τοῦ

* Πινάται δονομάζονται εἰς τὴν Περσίαν ἀπαντες ἐν γένει οι πλανήτιδα ζωὴν διάγοντες, δποῖοι εἶναι καὶ οἱ Κουρδοί. Σημ. Συν.